

Matilde Eriksen

Menn som elsker menn

En undersøkelse av mottakelse av filmer hovedsakelig besatt av menn versus filmer med sterk kvinnerepresentasjon.

Bacheloroppgave i Film- og videoproduksjon

Veileder: Anne Gjelsvik

Mai 2022

Matilde Eriksen

Menn som elsker menn

En undersøkelse av mottakelse av filmer hovedsakelig besatt av menn versus filmer med sterk kvinnerepresentasjon.

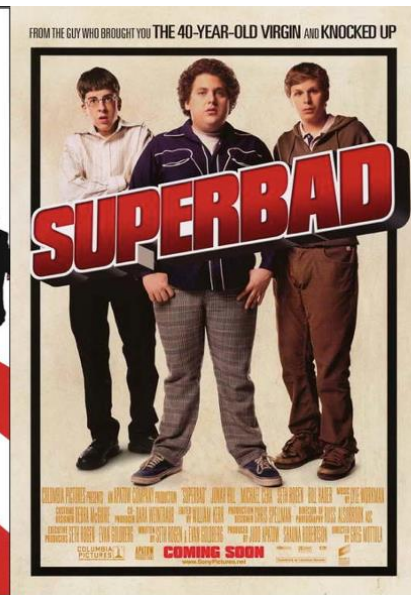
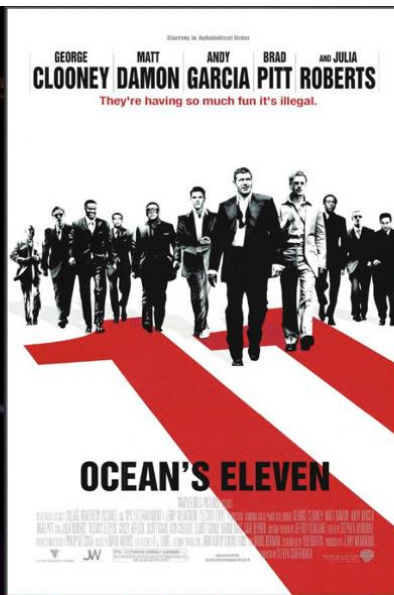
Bacheloroppgave i Film- og videoproduksjon
Veileder: Anne Gjelsvik
Mai 2022

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Det humanistiske fakultet
Institutt for kunst- og medievitenskap

Menn Som Elsker Menn:

En undersøkelse av mottakelse av filmer hovedsakelig besatt av menn versus filmer med sterk kvinnerepresentasjon.

Innholdsfortegnelse:

Innledning	2
Filmer	3
Bechdel	5
- Graf #1.....	6
Box Office	8
- Graf #2.....	8
- Graf #3.....	9
Vurderinger	10
- Graf #4.....	10
Anmeldelser	11
Drøfting	16
Potensiell videre forskning	19
Konklusjon	19
Referanseliste	20

Innledning:

Jeg har en teori om at filmer hvor rollebesetningen hovedsakelig er menn blir generelt mer besøkt og bedre mottatt av begge kjønn, enn filmer hvor det er motsatt. Som om den sekundære er rettet mot et kvinnelig publikum, selv om den førstnevnte gjør det bra hos både mannlige og kvinnelige seere. Selv om filmene ligger innen samme sjanger og med så og si lik handling, velger et flertall heller å se den «mannlige versjonen» enn den kvinnelige.

Jeg har tatt utgangspunkt i 6 filmer, 3 med mannlig rollebesetning og 3 med kvinnelig rollebesetning, og i denne oppgaven skal jeg undersøke om teorien min stemmer. Ved å bygge metodisk på Gjelsviks bruk av filmkritikk som kilde skal jeg sammenligne besøkstall, vurderinger med anmeldelser og se om det ligger noe i uttalelsen min (Gjelsvik 2002, 2007). Jeg velger å bruke Bechdel-testen som et slags måleinstrument her, for hvor filmene ligger på en skala, om du vil, over kvinnerepresentasjonen.

Ut ifra funnene i disse kildene, og etter å ha kjemmet gjennom for betydningen av dem og ved å koble det opp mot diverse rapporter og forskning vil vi til slutt kunne trekke noen konklusjoner. Jeg vil drøfte funnene og hvilken betydning dette har for mottakelsen. Forhåpentligvis vil vi kunne finne svaret på problemstillingen min som er: Stemmer det at kjønnet som blir best representert i filmer har betydning for mottakelsen av disse filmene?

Filmer:

Som jeg nevnte i innledningen, har jeg valgt seks filmer å undersøke i denne oppgaven. Jeg har valgt å sette to og to opp mot hverandre, av filmer som faller innenfor samme sjanger, har like elementer eller er rett og slett oppfølgere med et kjønnskifte på rollelisten. Jeg har valgt disse filmene på grunn av at de godt underbygger tematikken denne oppgaven omhandler og fordi de allerede har fremprovosert samtaler omkring det samme. Dette er de 6 filmene jeg endte opp med:

Ghostbusters (1984) er produsert og regissert av Ivan Reitman. Skrevet av Dan Aykroyd og Harold Ramis som også spiller to av hovedrollene sammen med Bill Murray. Filmen omhandler tre mannlige professorer ved Columbia Universitet som blir kastet ut på grunn av deres paranormale fiksering og uetiske eksperimenter. Peter (Murray), Egon (Ramis) og Ray (Aykroyd) bestemmer seg for å åpne en egen business for paranormale undersøkelser og spøkelsesjakt kalt Ghostbusters. I løpet av handlingen ansetter de en fjerdemann til teamet: Winston (Ernie Hudson). Dana (Sigourney Weaver) kommer en dag til brannstasjonen de holder til i og forteller om en hendelse som har skjedd henne. Hun blir øyeblikkelig en kjærlighetsinteresse for Peter, og når hun blir besatt av en demon kalt Zuul blir de nødt til å redde henne og hele New York på kjøpet (Reitman 1984).

Mot

Ghostbusters (2016) er regissert av Paul Feig, og blant annet skrevet av Ivan Reitman som regisserte de originale filmene. Når Erin (Kristen Wiig) oppdager at hennes gamle partner og venninne Abby (Melissa McCarthy) har utgitt en bok de hadde skrevet om paranormal forskning er hun redd for å miste jobben som professor ved Columbia Universitet. Hun oppsøker Abby og oppdager at hun fortsatt holder på innenfor det paranormale feltet sammen

med Jillian (Kate McKinnon). Etter de får bekreftet at spøkelses finnes på et museum teamer de seg opp og starter selskapet Ghostbusters. Etter en rekke paranormale hendelser, inkludert på undergrunnen hvor de får med Patty (Leslie Jones) på laget, oppdager de kilden til all aktiviteten. En vaktmester på et hotell har brukt teorien fra boken til Erin og Abby til å skape en maskin som slipper ut alle slags spøkelses for å ødelegge verden. De blir nødt til å stoppe denne maskinen for å redde verden, og ikke minst deres dumme og kjekke sekretær Kevin (Chris Hemsworth) (Feig 2016).

Ocean's Eleven (2001) er regissert av Steven Soderbergh fylt med en stjernespekket rollebesetning av kjekke menn i tillegg til Julia Roberts. Danny Ocean (George Clooney) slipper ut av fengsel og gjenforenes med sin gamle partner Rusty (Brad Pitt). Danny har planen klar med en gang han slipper ut: han skal rane de tre største kasinoene i Vegas som tilfeldigvis eies av Terry Benedict (Andy Garcia) som nå er sammen med ekskona til Danny, Tess (Julia Roberts). Rusty samler sammen et team av menn som skal være med på oppdraget til de til slutt bestått av 11 stykker med forskjellige kriminelle talenter. Hvis dette lykkes mener Danny at han kan få den ytterlige bonusen med å vinne tilbake Tess (Soderbergh 2001).

Mot

Ocean's Eight (2018) er skrevet og regissert av Gary Ross med Olivia Milch på manus. Rollebesetninger består her og av noen av de største stjernene i industrien, denne gangen kvinner. Som med Danny, starter denne filmen med at lillesøsteren hans Debbie (Sandra Bullock) blir sluppet ut av fengsel. Hun oppsøker sin gamle partner Lou med et forslag om den perfekte planen for å stjele noen kongelige juveler fra MET-galaen. Lou (Cate Blanchett) samler et team av ressurssterke kvinner som består av blant annet hackeren Nine Ball (Rihanna), lommetyven Constance (Awkwafina) og designeren Rose (Helena Bonham Carter). Ved å bruke en uvitende berømt skuespiller Daphne Kluger (Anne Hathaway) som juvelbærer utfører de en plan for hvordan de skal fjerne smykket fra halsen hennes og erstatte det med en falsk kopi. I samme slengen orkestrerer Debbie det slik at eksen hennes Claude Becker (Richard Armitage) som sendte henne til fengsel er Daphnes date og som potensielt kan få all skylda om de lykkes (Ross 2018).

Superbad (2007) er regissert av Greg Mottola og skrevet av Seth Rogen og Evan Goldberg som hovedkarakterene er oppkalt etter. Seth (Jonah Hill) og Evan (Michael Cera) har et mål om å ikke være jomfruer til de begynner på universitet til høsten. Jules (Emma Stone) inviterer guttene til en fest hos henne om de kan skaffe alkohol og ta det med. Guttene tenker at dette er deres sjanse til å imponere sine respektive kjærlighetsinteresser Jules og Becca (Martha MacIsaac), så de slår seg sammen med Fogell (Christopher Mintz-Plasse) som kan skaffe falsk legitimasjon. Alt går nedover fra øyeblikket de drar for å kjøpe alkohol, når det dukker opp to politilmenn, spilt av Seth Rogen og Bill Hader, for å forhøre Fogell om et renn på spritbutikken og Seth og Evan stikker av. I løpet av kvelden snubler de tre guttene seg gjennom mange forskjellige eventyr, sammen eller hver for seg, ettersom ubehagelige situasjoner og sannheter avslører seg (Mottola 2007).

Mot

Booksmart (2019) er regissert av Olivia Wilde og skrevet av Emily Halpern, Sarah Haskins, Susanna Fogel og Katie Silberman. Beanie Feldstein som spiller Molly er faktisk lillesøsteren av Jonah Hill som spiller tilsvarende karakter i *Superbad*. Det er siste skoledag av High School og venninnene Molly, og Amy (Kaitlyn Dever) har gjennom hele skolegangen vært skoleflinke elever som har fulgt reglene og avstått fra festing, alkohol og sex. Molly får seg et sjokk når hun oppdager at medelevene hun har sett ned på for å delta på slike aktiviteter også har kommet inn på like gode universitet som henne. De har nå én siste kveld på seg før skolegangen er over til å slå seg løs og oppleve festsiden av videregående. Men det viser seg at det er ikke bare å komme seg på festen. Med det ene som går galt etter det andre ender de opp med et ellevilt eventyr som tar dem fra sted til sted hvor de møter på både medelever, lærere og en mann som viser seg å ha bortført unge jenter (Wilde 2019).

Bechdel:

Bechdel-testen blir også kalt Mo Movie Measure og stammer fra en tegneseriestripe kalt *Dykes to Watch Out For* av Amanda Bechdel i 1985. Det er en enkel test som gjør det enkelt å se om en film har aktiv tilstedeværelse av etablerte kvinnelige karakterer. Den stiller tre enkle spørsmål for å finne ut av dette: har filmen minst to navngitte kvinnelige karakterer? Har disse karakterene en samtale? Og handler denne samtalen om noe annet enn menn. Det er

et sjokkerende høyt tall av filmer som ikke består testen, og dette viser hvor underrepresentert kvinner har vært i filmmediet (Sarkeesian 2009).

The infographic features a logo for 'Co. Bechdel' and a definition of the test. The test criteria are: (1) at least two women, (2) who talk to each other, and (3) about something other than a man. The results are shown in a table with three columns: 'TO NAVNGITTE KVINNELIGE KARAKTERER', 'HAR EN SAMTALE MELLOM SEG', and 'SAMTALE OM NOE ANNET ENN MENN'. Movies are listed on the left, and checkmarks (✓) or crosses (✗) indicate their status in each category.

BESTÅR DE?	The Bechdel Test, or Bechdel-Wallace Test, sometimes called the Mo Movie Measure or Bechdel Rule is a simple test which names the following three criteria: (1) it has to have at least two women in it, who (2) who talk to each other, about (3) something besides a man. The test was popularized by Alison Bechdel's comic, the name of which Google won't let me put on this page for inciting hate, in a 1985 strip called The Rule. For a nice video introduction to the subject please check out The Bechdel Test for Women in Movies on feministfrequency.com.		
	TO NAVNGITTE KVINNELIGE KARAKTERER	HAR EN SAMTALE MELLOM SEG	SAMTALE OM NOE ANNET ENN MENN
Ghostbusters 1984	✓	✓	✗
Ghostbusters 2016	✓	✓	✓
Ocean's Eleven	✗	✗	✗
Ocean's Eight	✓	✓	✓
Superbad	✓	✓	✓
Booksmart	✓	✓	✓

Informasjonen øverst til høyre er et sitat hentet direkte fra Bechdel-testens egen hjemmeside (Bechdel Test -). På bildet over presenterer jeg hvorvidt hver enkelt film består testen eller ikke, ut ifra de tre kravene.

De kvinnebesatte filmene kommer ikke som noe sjokk at består, men det er likevel viktig å poengtere hvordan de består. Dette er ikke filmer med romanse i fokus, selv om det hender det er et element av filmen. Men hovedsakelig handler filmene (*Ghostbusters* og *Ocean*) om kvinner som er opptatt av sitt arbeid, og det blir da altså hva mesteparten av samtalene omhandler (Feig 2016 & Ross 2018). Mens i *Booksmart* omhandler samtalene mellom bestevenninnene alt fra akademiske drømmer, medelever, selvfølelse, fester og til tider en gutt eller to (Wilde 2019). Om disse filmene derimot hadde vært romantiske komedier, kan det

hende samtalene eksklusivt hadde dreid seg om menn, likevel, så det er det veldig deilig å se at de ikke gjør.

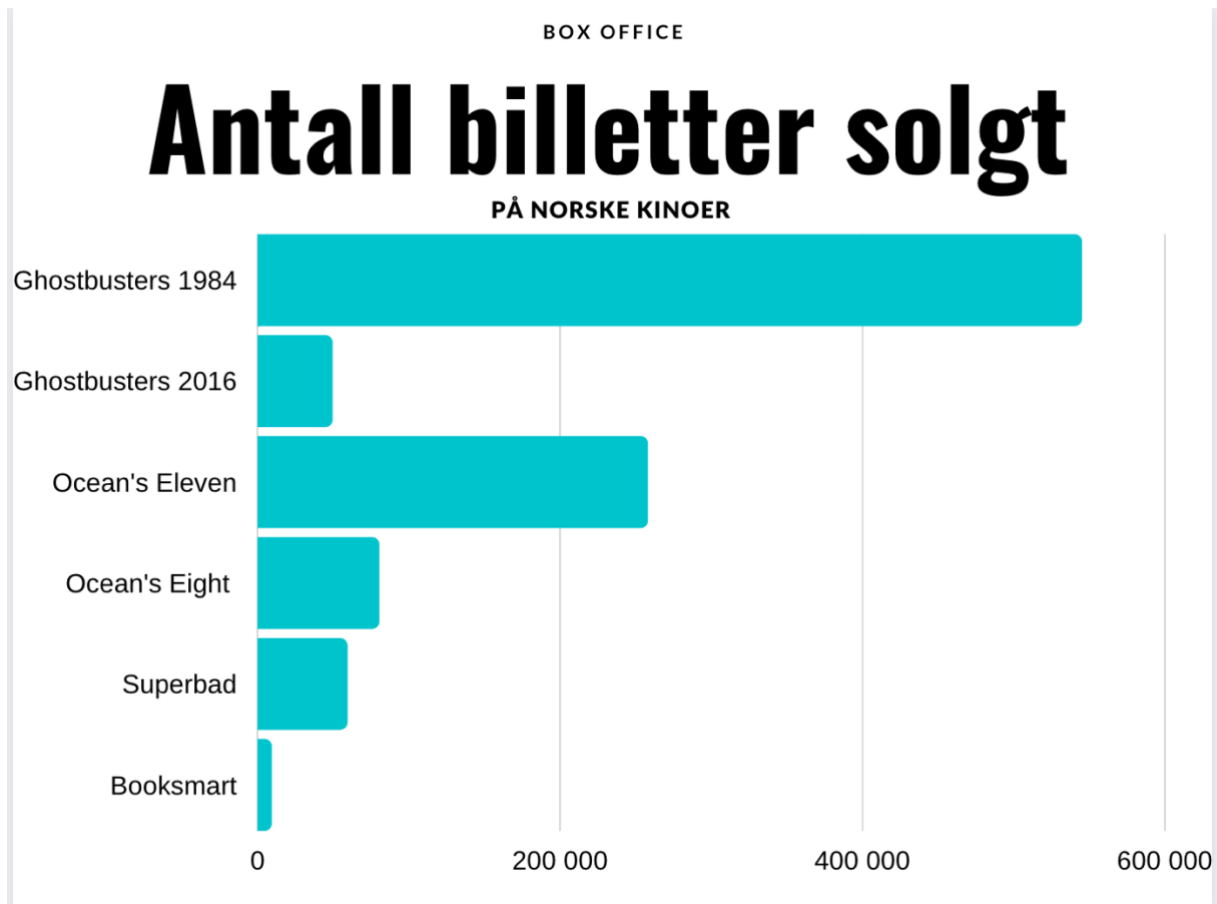
Nå ønsker jeg å gå mer i dybden på hvordan de mannsdominerte filmene består eller ikke. For å begynne med *Ghostbusters*, så har de ja, både en navngitt kvinnelig sekretær (Janine) og en kjærlighetsinteresse (Dana) for karakteren til Bill Murray. Disse har en kort samtale en dag Dana besøker lokalet til *Ghostbusters*, men denne samtalen dreier seg om hvor hun kan finne guttene (Reitman 1984). Derfor består ikke denne filmen testen. Hadde de bare snakket om været, so close...

Ocean's Eleven er helt klart den filmen som gjør det verst her. Filmen har kun én kvinnelig karakter, som er Julia Roberts i rollen som Danny Oceans ekskone. Karakteren hennes har ingen samtaler med andre kvinner, men er kun der som motspiller for Clooney eller Garcia som spiller eieren av kasinoene (Soderbergh 2001). Derfor består ikke denne filmen i noen grad testen. Dette er nok også det beste eksempelet på hvordan kvinner blir kastet inn i en film kun som et element at skjønnhet og som en premie å vinne.

Som kan sees på grafen over er *Superbad* den eneste av de mannsdominerte filmene som består testen. Så vidt. La meg forklare: I denne filmen er det to kvinnelige karakterer, Jules spilt av Emma Stone og Becca spilt av Martha MacIsaac, som er Seth og Evans respektive kjærlighetsinteresser. I siste sekvens av filmen er det én scene hvor jentene er på kjøpesenteret, og har én samtale om noe annet enn menn, før de møter på Seth og Evan (Mottola 2007). Dette er den eneste gangen i filmens handling jentene har en interaksjon, på filmen består Bechdel-testen på håret.

Intensjonen med denne testen er uten tvil å fremme kvinnerepresentasjon i filmer, og dekdreditere filmer som ikke gir kvinnelige karakterer mulighet til å være noe annet en noe som assisterer den mannlige hovedrollen. Jeg mener testen både har sine styrker, men også sine svakheter. Hvis vi tar filmen *Gravity* som eksempel, er dette en film som ikke vil bestå testen selv om Sandra Bullock opptar 73 minutter og 87% av filmens spilletid på skjermen (Lee 2014). Men ettersom hun enten spiller mot George Clooney eller er alene har hun ingen annen kvinnelig motpart. Dette eliminerer filmen fra hele testen ut ifra kravet om to navngitte kvinnelige karakterer. Derfor må vi se testen gjennom et nåløyne og vurdere konteksten.

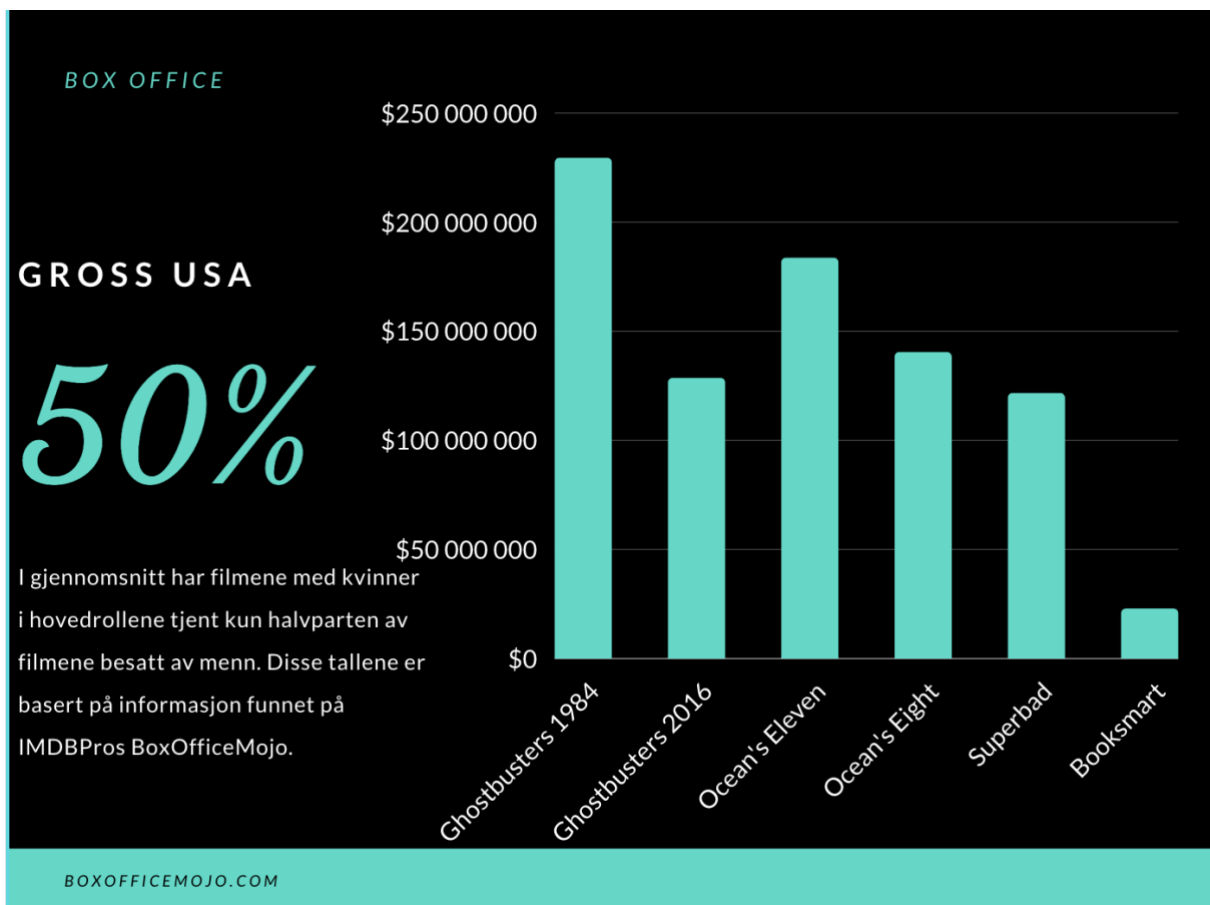
Box office:

For å finne tallene på solgte kinobilletter i Norge brukte jeg Kinotoppen via Filmweb og denne nettsiden hadde tall fra 2002. Derfor måtte jeg finne tall for *Ocean's Eleven* og *Ghostbusters* på IMDb. Dessverre var det ikke oppgitt noe tall fra Norge på *Ghostbusters*, men jeg valgte da å bruke informasjonen som var oppgitt for Sverige. Så for å gå i samme rekkefølge som grafen: *Ghostbusters* hadde 544 799 besøkende, mens *Ghostbusters* fra 2016 hadde 49 266, *Ocean's Eleven* ble besøkt 257 755 ganger, mens *Ocean's Eight* bare ble besøkt 80 263 ganger, *Superbad* lå på 59 083 billetter mens *Booksmart* kun lå på sjokkerende 9 048 billetter (Filmweb - og IMDbPro -).

Dette vil si av de kvinnedominante filmene ikke en gang nærmet seg halvparten av kinobesøkene deres mannlige motsvar hadde. Dette kan det selvfølgelig være mange grunner til; markedsføring, at oppfølgere som regel gjør det dårligere, tidspunktet filmene ble sluppet og lignende. Likevel er det såpass store forskjeller her at det til en viss grad kan være

temmelig sikkert at kjønnelementet har spilt inn. Dette vises heller ikke kun på besøkstall for Norge, men også i hva filmene tjente, som jeg viser i neste graf.

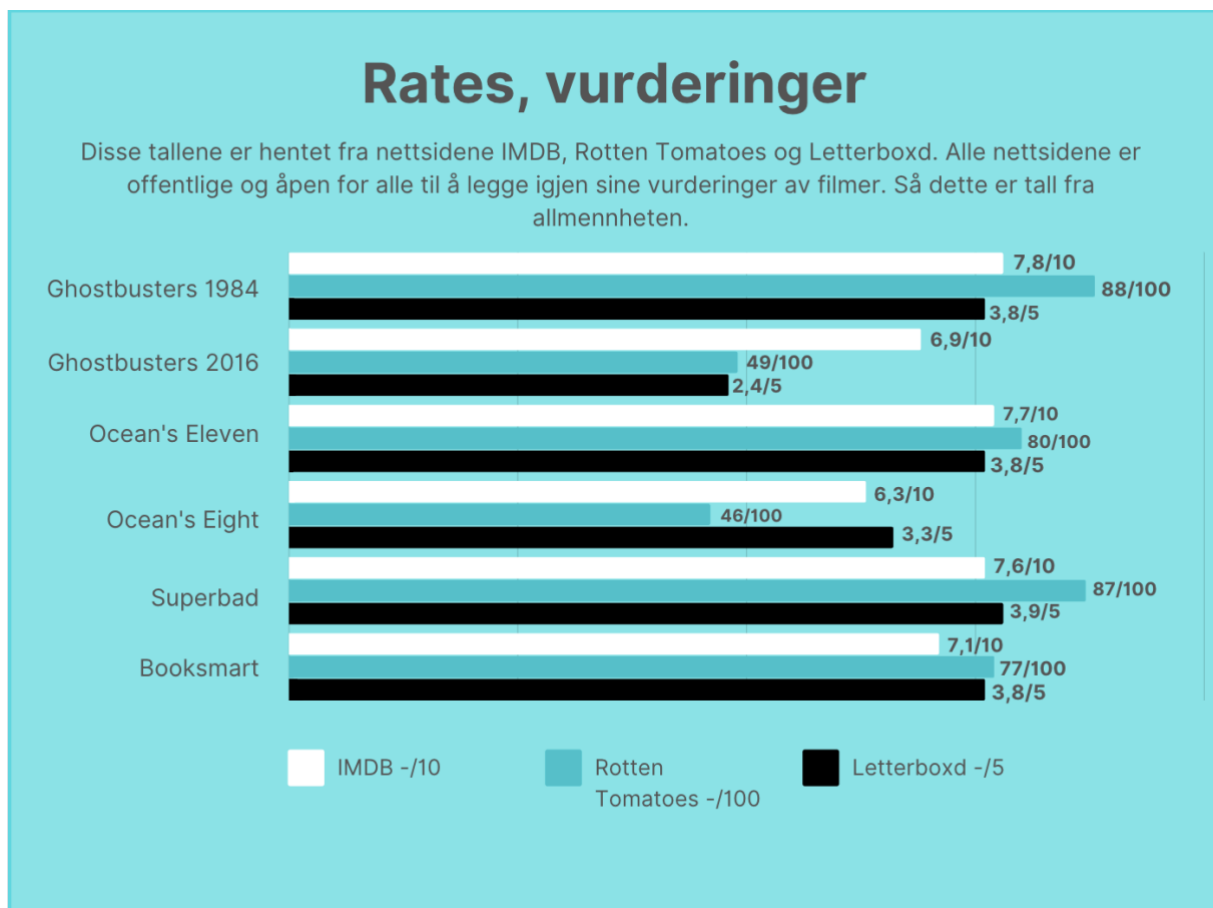
Jeg har valgt å kun bruke tall fra amerikanske inntekter, da det ikke var tilgang til data for dette på alle filmer for Norge eller på verdensbasis (IMDbPro -). Etersom alle filmene jeg bruker i denne oppgaven er laget i USA er det også her de treffer markedet først og resultatet fort kan vise til om filmer er en suksess eller fiasko. Som man kan se på grafen tjener alle de kvinnebesatte filmene dårligere enn sine motparter, og i gjennomsnitt har de kun tjent inn halvparten av hva de mannsbesatte filmene har.

Mens *Ghostbusters* 2016 tjente ca. halvparten av hva *Ghostbusters* 1984 gjorde, tjente *Ocean's Eight* 3/4 av *Eleven* og *Booksmart* tjente bare 1/5 av hva *Superbad* gjorde (IMDbPro -). Igjen viser dette resultatet det samme som billettsalget i Norge, altså er ikke dette noe som er unikt for ett av landene. Så hvis vi konkluderer med at halvparten så mange har dratt og sett kvinnefilmene, og halvparten av befolkningen er kvinner, kunne vi dratt en linje til at menn ble hjemme og kun kvinner dro på kino. Denne informasjonen har vi ikke tilgang til hver

gang, men jeg fant en artikkel hvor de forteller at på åpningshelgen av *Ocean's Eight* var 69% av publikum kvinner (Shoard 2018). Så det er ikke fullt så drastisk, men det er definitivt et flertall, og vi kan spekulere på om dette stemmer for de andre kvinnefilmene og.

Vurderinger:

Når jeg har sett på hvilke vurderinger folk har gitt de forskjellige filmene har jeg brukt nettsidene IMDb, Rotten Tomatoes og Letterboxd. Alle disse nettsidene er åpen for at alle i verden kan gå inn og legge igjen en vurdering og/eller anmeldelse. På IMDb som er en nettside som gir tilgang til informasjon om filmer, produksjonen bak dem, box office tall og mye mer er rangeringssystemet deres en skala fra 1-10 (IMDb.com, Inc 1990-2022). Rotten Tomatoes har både filmkritikere, som tildeler en prosent av «tomater» til filmer, samt en allmenn vurdering hvor man kan rangere filmene fra 0-100% (Fandango -). Letterboxd er en tjeneste du kan lage en bruker på og markere alle filmer du har sett mens du kan dele dine vurderinger og anmeldelser med venner, her bruker de 1-5 stjerner (Letterboxd Limited Corporations -).

I grafen ovenfor har jeg lagt inn vurderingene fra alle tre nettsidene på en slik måte at vi kan sammenligne det uansett om de måler med prosent, stjerner eller skalaer. For å tydeliggjøre det, har jeg skrevet inn de eksakte gjennomsnittlige vurderingene bak hver stolpe. Her ser vi nok en gang at de mannsfokuserte filmene alltid gjør det bedre enn de kvinnelige selv om graden av dette varierer. Dette har ingenting med om filmen er sett på kino eller i stua, hvor mye penger den har tjent eller hvor godt markedsført den er. Alle som har sett filmen og som har valgt å gi den en vurdering kan upåvirket trykke akkurat så mange stjerner som de selv ønsker.

Dette får meg til å lure på hvor objektiv denne formen for vurdering egentlig er, selv om det kan se sånn ut. Blir en oppsamling av subjektive meninger den objektive sannheten? Og hvor ærlig tør man egentlig å være på disse nettbaserte vurderingene? Kanskje blir man påvirket av venner til å ha samme mening som dem, kanskje begynner man å tvile på magesfølelsen når man ser at den går imot den populære meningen. Jeg vet at det har skjedd med meg: jeg kan ha åpnet Letterboxd med intensjonen av å gi en film 4 stjerner, for så å se at alle vennene mine ga den under 2, og det har hendt at jeg da velger å dempe meg og bare gi filmen 3 stjerner i stedet. På slike nettsider kan man som regel også se hva enkeltpersoner har rangert og kanskje det blir litt skummelt. Igjen, dette er bare spekulasjoner, men jeg mener ikke at vurderingen som står på disse nettsidene nødvendigvis er den objektive sannheten.

Anmeldelser:

Jeg hadde den intensjonen å se på anmeldelser skrevet av både menn og kvinner om disse filmene, for så å sammenligne hvordan disse artiklene skrives og hva de tematiserer. Dessverre ble det vanskelig å finne noe skrevet av kvinner, spesielt i de samme publikasjonene som menn skriver for. For å ha et godt sammenligningsgrunnlag var det viktig for meg å presentere anmeldelser fra aviser som har lik status, og blir tatt like seriøst. I nettmagasiner kan det være det ikke er satt de samme kravene til innhold og objektivitet som avisene som har vært til stede i 200 år.

Jeg fant også ut via en artikkel i The Guardian at 80% av filmkritikere er menn ifølge en undersøkelse gjort av USC Annenberg Inclusion Initiative (Shoard 2018). Dette er noe som

virker lite representativt, spesielt ettersom en anmeldelse aldri kan bli 100% objektiv. Jeg kommer til å snakke mer om dette senere i teksten. Dette er ikke for å si at menn ikke kan skrive gode anmeldelser om filmer som omhandler kvinner. Og det er de jeg har sett meg nødt til å lese, for alle filmene mine. Så la oss se på noen av dem.

Manohla Dargis er da også den som anmelder *Superbad* i New York Times og gir den kritikerrosen som her kalles NYT Critic's Pick. Han tematiserer kjønn, men ikke rettet mot fordelingen av menn og kvinner. Han skriver her om representasjonen av maskulinitet, spesifikt i forhold til karakterenes utseende og nerdete fremstilling versus hvordan de ønsker å fremstå macho og fulle av testosteron (Dargis 2007). Dette er en av kvalitetene ved filmen jeg også setter stor pris på, selv om det gjerne også skulle vært verdt å nevne de kvinnelige karakterene i større grad.

Heller ikke i anmeldelsen i Los Angeles Times blir kjønn et tema. Denne er skrevet av Van Novack, også en mann. Denne anmeldelsen er stort sett et handlingsreferat av filmen med anbefalinger om å se den (Novack 2007).

Booksmart er anmeldt i New York Times av A. O. Scott, som til tross for at det kun er oppgitt initialer er en mann. Han har gitt filmen New York Times Critic's Pick stempelet. Kritikken er god, og han skriver om filmen uten å tematisere kjønn eller kun som en sammenligning av *Superbad*. Han holder seg til å gi leseren et handlingsreferat og poengter gode kvaliteter handlingen har, og tematiserer filmens evne til å balansere en komedie uten at det blir satire (Scott 2019).

Justin Chang er forfatteren bak anmeldelsen i Los Angeles Times, og han gjør et større poeng ut av å påpeke kvinnerepresentasjonen, ikke bare i handlingen, men også i produksjonen (Chang 2019). Jeg legger ved et avsnitt her som jeg mener formidlet kjønnsproblematikken veldig fint:

““Booksmart” leaves you feeling unaccountably hopeful for the state of humanity — and the state of American screen comedy too. Some of that hope stems from the fact that the movie’s director, four screenwriters and two stars are all women, a talent combination that’s rarer than it should be and that should lay waste to the last pathetic vestiges of the “can women be funny” debate. It probably won’t, of course. No one who had any doubt to begin with is likely to be convinced by evidence to the contrary.” – (Chang, 2019)

Elvis Mitchell har skrevet omtalen av *Ocean's Eleven* i New York Times og gitt filmen stempelet NYT Critic's Pick. I denne artikkelen er det nesten ikke en eneste nevning av Julia Roberts' rolle eller mangelen på andre kvinnelige karakterer. Karakteren hennes nevnes i forbifarten i sammenheng med hva Clooneys karakter Danny Ocean ønsker fra henne (Mitchell 2001). Uten å gjøre det til et større tema, eller drøfte hvorfor dette er et problem skriver Mitchell kun dette:

"Her schoolmarmish role seems almost an afterthought to compensate for the original's no-girls-allowed misogyny." – (Mitchell 2001)

Det samme går for Kenneth Turans anmeldelse i LA Times. Det er en viss kritikk av Roberts' karakter Tess som en kjedelig karakter, og at «det mest spennende hun gjør i løpet av filmen er å ha navnet sitt kreditert på starten». Dette oppleves mer som en kritikk av hvordan Roberts spiller Tess og ikke hvordan karakteren er skrevet eller mangelen for Roberts' mulighet til å utfolde seg (Turan 2001). Men kanskje det er kun jeg som leser dette mellom linjene.

Det er en annen sak med anmeldelsene av *Ocean's Eight*, som begge tematiserer kjønnsproblematikken i stor grad, og er skrevet av kjente «fjes» Manohla Dargis og Justin Chang. Dargis' anmeldelse i NY Times er ikke positiv, og han har ikke gitt filmen det samme stempelet som de tre ovenfor har (Dargis 2018). Noe som slo meg spesielt ved denne artikkelen var dette sitatet:

"Men often hover in these female-dominated realms, perhaps because the men (and women) who make these movies can't imagine taking them out of the picture." – (Dargis 2018)

Denne uttalelsen ser jeg flere feil ved. Først og fremst at kvinner blir nevnt i parentes antyder at kvinner ikke har en like sentral rolle som menn i produksjonen av filmer. Selv om det stemmer, oppfordrer det, å ordlegge seg på denne måten, til at det skal fortsette å være sånn og dette er riktig.

For det andre, hvis vi sammenligner med *Ocean's Eleven*, eller for den del *Mission Impossible*, *James Bond* etc., er det alltid en kvinnelig kjærlighetsinteresse til stedet der og. Det er ikke slik at det er unikt for kvinnedominante filmer at det må være med en mannlig karakter for å gjøre filmen «interessant». Det hentyder også at det eneste som er interessant med kvinner er deres forhold til menn.

Jeg innser at det han skriver er en kritikk, men jeg opplever at det blir irrelevant å skrive noe slikt uten annen kontekst eller å argumentere poenget videre. Han kritiserer tilstedeværelsen av karakteren Claude Becker, men hvis han skal gjøre det må han i samme slengen kontekstualisere det med tilstedeværelsen av Tess i *Ocean's Eleven* (Dargis 2018).

Uansett, over til Changs anmeldelse i LA Times. Han tematiserer kjønnsproblematikken på en annen måte og kritiserer Hollywood mer enn filmen selv, mens han hedrer representasjonen av kvinner i *Ocean's Eight*. Selv om Chang ikke nødvendigvis omtaler filmen som en favoritt eller perfekt, anerkjenner han hvor viktig filmen er i forhold til endringene som er nødvendig i bransjen. Han kritiserer hvordan mottakelsen av filmen blir ødelagt av behovet for å begrense offentlighetens smak og behag (Chang 2018). Han formulerer dette bedre selv her:

“If you’ll pardon the tortured metaphor, Hollywood has long nurtured some rather large blind spots of its own, especially where the representation of women on-screen is concerned. In its enjoyably slippery, lightweight fashion, “Ocean’s 8” — a canny multimillion-dollar answer to the question “How about ‘Ocean’s Eleven,’ but with women?” — has every intention of functioning as a corrective. With deft calculation, sharp timing and the faintest of eye-rolls, this insouciant charmer slips into its own private corner where the rules of that restroom apply: no boys allowed.

That goes for the movie’s principal cast, of course, not for its potential audience. It should go without saying that a splashy Hollywood caper picture featuring one or two (or eight) female leads should have as much appeal for men as for women. But then, given the industry’s infuriating habit of insulting and compartmentalizing the public’s taste, the obvious sometimes bears repeating.” – (Chang 2018)

Dette er utrolig godt skrevet, og treffer akkurat hvor feilen ligger. Som ikke er filmen eller menneskene bak den, men industrien og mottakerne hvis holdninger blir farger av industrien og anmeldere som legger skylda på feil sted.

Ghostbusters fra 1984 er den eneste filmen jeg fant som har en anmeldelse skrevet av en kvinne. I LA Times og andre publikasjoner var det også vanskeligere å finne anmeldelser, så det er denne jeg har. Janet Maslin skriver for New York Times og har *ikke* gitt filmen Critic’s Pick stempelet. Omtalen er ikke spesielt positiv, og Maslin stusser spesielt over grensen

mellom sjangerne komedie og skrekk og hvordan denne filmen ikke balanserer det spesielt godt. Hun tematiserer ikke kjønn i anmeldelsen, som kan være på grunn av årstallet filmen kom ut (Maslin 1984).

Men jeg finner dette interessant, til tross for alle gode vurderinger filmen har fått og de veldig gode Box Office tallene, er ikke den initiale kritikken positiv. Kan dette vise til at ettersom det var en kvinne som skrev denne artikkelen ble den oversett av mange og dermed ikke påvirket noens meninger? Det er vanskelig å vite.

I Manohla Dargis omtale av *Ghostbusters* fra 2016 stiller han seg mer på lik linje med Justin Chang i forhold til hvordan han tematiserer kjønnsproblematikken. Skrevet for New York Times, ikke gitt Critic's Pick, men likevel en fantastisk god anmeldelse. Her skriver Dargis positivt og kjønnskiftet mens han poengterer hvordan det er en nyskaping av den samme gamle filmen, «bare med fire morsomme kvinner heller enn, du vet, fire morsomme menn». Han, som Chang, benytter også anledningen til å kritisere de som stiller seg negativt til filmen kun på grunn av kjønn (Dargis 2016). Han inkluderer noen gode og tilfredsstillende poenger i artikkelen som disse:

“Part of what makes “Ghostbusters” enjoyable is that it allows women to be as simply and uncomplicatedly funny as men, [...] it sure feels as if Mr. Feig and his team are blowing gleeful raspberries at the project’s early sexist attackers.

Now, if we could just get women and men to be funny together, that would be revolutionary.”
– (Dargis 2016)

Som jeg nevnte på starten av denne delen er 80% av filmkritikere menn (i USA i 2018), og dette ser vi igjen her hvor 90% av anmeldelsene jeg fant var skrevet av menn. Ettersom jeg ikke har lett gjennom hele internettet eller lest gjennom alle aviser, magasiner eller tidsskrifter er ikke dette faktuelle tall. Men når vi ser på det som det resultatet som først dukker opp, kan det være en indikator på at dette antakelig gjentar seg. Anmeldelser har en betydning for hvordan filmer blir tatt imot og om de går videre til å vinne priser eller ikke, så det er skummelt at vi tillater de sammen eldre hvite mennene diktere hva vi ser og hva vi synes (Shoard 2018).

Vi kan også se et mønster fra de artiklene jeg inkluderte her: alle mannsdominerte filmene fikk gode anmeldelser når menn er kritikerne. En annen ting som går igjen her er at

kvinnerepresentasjon ikke blir et stort tema i de samme anmeldelsene, og at det først er når det skrives om de kvinnedominante filmene at det tas opp.

Drøfting:

Som vi kan se ut ifra statistikken og anmeldelsene jeg har presentert her stemmer teorien min godt. Filmene hvor hovedrollene er besatt av menn blir mer sett, tjener mer penger, blir vurdert høyere og får stort sett bedre anmeldelser.

Først og fremst ønsker jeg å trekke inn en artikkel jeg fant skrevet av Catherine Shoard i The Guardian som omhandler mottakelsen av *Ocean's Eight*. Mindy Kaling og Cate Blanchett som begge spiller i filmen stiller seg begge kritiske til at det er et flertall av mannlige filmkritikere og mener dette er grunnen til at filmen har fått middels omtalelse (Shoard 2018). Spesielt Kaling har basert karrieren sin på at hun både er av minoritet i kjønn og etnisitet, og målet hennes har aldri vært å underholde hvite menn som ikke har forståelse for hennes bakgrunn.

Kaling viser deretter til Meryl Streeps kritikk av nettsiden jeg har nevnt tidligere: Rotten Tomatoes. Streep mener at vurderingene på dette nettstedet er påvirket mer av menn enn kvinner. (Shoard 2018). Shoard bidrar med tall basert på forskning gjort av USC Annenberg Inclusive Initiative for å støtte opp under Kaling og Blanchetts uttalelse, som viser at i 2018 var 80% av filmkritikere menn, og 83% av disse hvite menn. (Shoard 2018) Dette vil jeg skrive mer om snart.

Senere i artikkelen drar Shoard frem Brie Larsons kritikk om den samme problematikken og hennes annonsering av initiativet til å gi inngang for 20% av filmkritikerne på filmfestivalene Sundance og Toronto til minoritetsgrupper. (Shoard 2018) Dette sier jeg meg enig i at kan føre til mer varierte og likestilte anmeldelser som kan bidra med forskjellige og spennende perspektiver.

Jeg har nevnt USC Annenberg Inclusion Initiative et par ganger i løpet av teksten allerede, men hva er det? Jo, det er den ledende forskningen av mangel på likestilling i underholdningsindustrien. Dette gjelder ikke bare kjønn heller, men for mangfold innen alle minoriteter som etnisitet, religion, kultur osv. De jobber med undersøkelse av dette, med å

snakke ut om dette og være en stemme for de som ikke blir inkludert, og for å finne løsninger til hvordan vi aktivt kan forbedre representasjonen (USC Annenberg).

Nå skal jeg ta utgangspunkt i en rapport om filmkritikere skrevet av Marc Choueiti, Dr. Stacy L. Smith og Dr. Katherine Pieper i 2018 kalt: Critic's Choice 2. De tar utgangspunkt i 300 filmer som ble anmeldt mellom 2015 og 2017, herav var det 59 751 anmeldelser. I rapporten viser de til statistikk omhandler antall kritikere som faller under disse fire kategoriene: hvite menn, hvite kvinner, underrepresenterte menn og underrepresenterte kvinner. Alle resultatene viser det samme, det er alltid en overflod av hvite menn. De eksakte tallene ligger mellom 65 og 80%. mens tallene for hvite kvinner ligger rundt 20%, UR menn ligger rundt 10% og UR kvinner ligger stødige rundt kun 1-3% (Choueiti, Smith, Pieper og Case 2018).

De har også statistikk som kan vise til hvordan disse gruppene vurderer kvinnene som er på skjermen, og tallene her viser at kvinner, både hvite og underrepresenterte rangerer kvinnelig karakterer i film høyere enn menn (Choueiti, Smith, Pieper og Case 2018). Ettersom mennene slipper til å såpass større grad enn kvinner, betyr det at de også har mye mer innflytelse, og dette kan være med på å forklare hvorfor kvinnedominante filmer blir dårligere mottatt.

Geena Davis Institute on Gender in Media er en organisasjon som gjør mye av det samme som Annenberg. Grunnlagt av skuespiller Geena Davis i 2004 jobber denne organisasjonen med å fremme likestilling av kjønn og minoriteter i film og media. Med hovedfokus på familieunderholdning, gjør de dette gjennom forskning, å snakke ut om problematikken, undervise og inspirere (The Geena Davis Institute 2022).

Til tross for at jeg ikke fant noen rapporter om filmkritikk spesifikt, fant jeg andre interessante rapporter om mottakelsen av filmer. Den første rapporten jeg fant er kalt "*New study shows a woman will turn off a film or TV show if too stereotyped or lacking female characters*". Denne undersøkelsen var utført i 2017 av J. Walter Thompson Company og Geena Davis Institute med resultater fra USA og UK. Blant statistikken i denne rapporten er det 66% av kvinner som skrur av en film om de følger de kvinnelige karakterene er for stereotypiske og 1 av 4 kvinner skrur av om det er for få kvinnelige karakterer. Gjennom rapporten er det konsekvent en høy prosentandel av kvinner som ønsker å se mer veletablerte, interessante og intelligente kvinner i på film og TV. De fleste mener at bedre representasjon av dette i media vil øke sjansene for at flere kvinner kan se seg selv i høyere karrierer i fremtiden (GDI og JWT 2017).

Den andre rapporten undersøker nettopp denne siste uttalelsen. Den er kalt "*Female characters in film and TV motivate women to be more ambitious, more successful, and have*

even given them the courage to break out of abusive relationships”. Denne undersøkelsen er også gjennomført av GDI og JWT, denne gangen fra 2016 og baserer seg på et spørreskjema med resultater fra Brasil, Kina, India, Saudi Arabia, Sør-Afrika, Russland, Australia, UK og USA. 90% svarer at det er viktig med kvinnelige rollemodeller i filmer, mens 73% sa at de skulle ønske de så mer av dette på skjermen under oppveksten. Så det er altså et sterkt ønske som ikke møtes (JWT 2016).

Frank Pasquine skrev en artikkel for New York Film Academys blogg kalt *Gender Inequality in Film* i 2018. Her presenterer han utrolige mye god (og veldig skuffende) statistikk om kjønnsrollen innen filmindustrien. Inkludert er alt fra hvordan kvinnelige karakterer blir presentert i film, mangelen på kvinner bak kamera, lønnsforskjeller og, mest relevant for oppgaven her, prisvinnere (Pasquine 2018). Med utgangspunkt i Academy Awards, også kalt Oscarutdelingen, er dette noen av tallene han presenterer:

Frem til 2015 var det kun én kvinne som hadde vunnet prisen for beste regi, dette var Kathryn Bigelow for *The Hurt Locker* i 2010. På 85 år var det kun vært 7 kvinner som har vunnet prisen for beste film, i alle tilfellene var de medprodusent med en mann. På 73 år er det kun 8 kvinner som har vunnet prisen for beste originalmanus, mens igjen på 85 år har 8 kvinner vunnet for adaptert manus. Og gjett hva, 77% av juryen som kan stemme er menn (Pasquine 2018). Priser filmer vinner, spesielt Oscarstatuetter har utrolig stor påvirkning på hvilke filmer som blir sett, og hva folk mener om dem.

Til slutt vil jeg trekke frem en artikkel i *The New York Times* «*The Gender Gap in Screen Time*» skrevet av Kevin B. Lee i 2014. Denne artikkelen omhandler et matematisk system på hvordan vi kan se kjønnsforskjeller i filmer. Gjennom skanning av hver enkelt frame eller bilde i en film kan vi finne et tall på hvor mange minutter hver enkelt skuespiller er til stede på skjermen. Og resultatene har hittil vist at, ikke overraskende, har mannlige skuespillere generelt mer skjermtid enn sine kvinnelige motparter (Lee 2014).

Lee har vært i samtale med Geena Davis om dette, og hun utfører videre forskning på dette gjennom Geena Davis Institute on Gender in Media. Han har også hatt et samarbeid med filmviter David Bordwell, en av forfatterne av *Film Art: An Introduction* for å finne en forklaring på dette skillet. Han foreslår både sjanger og karakterers typiske formål som mulige grunner (Lee 2014).

Lee foreslår dette som noe å basere skuespillernes fremføring på for hvordan man velger prisvinnere på Academy Awards og ta fokuset helt vekk fra industrismåprat. Dette for å gjøre

avgjørelsen til juryen mer objektiv. Denne metoden ble introdusert av Barry Salt og kalles «*Cinematics*» (Lee 2014)

Når vi leser gjennom all denne informasjonen og ser hvilken betydning kvinnerepresentasjon i film og TV har, er de til å bli knust av at mottakelsen av filmer som får det til får så mye dårligere resultat enn filmer av og om menn. Den negative mottakelsen fra høyere hold (anmeldelser, priser) påvirker også filmens generelle publikum, enten det er valget om å se filmen i det hele tatt eller holdningene til den. Det kommer tydelig frem at vi behøver filmer som fremstiller kvinner, som rollemodeller eller noen å relatere seg til, og denne formen for mottakelse begrenser muligheten for at filmene som er laget blir spredt og sett, i tillegg til muligheten for at filmer som dette kan få oppfølgere eller støtte til å bli laget.

Potensiell videre forskning:

Det neste steget i denne forskningen ville vært å spørre oss selv «*hvorfor*». Hvorfor har det seg slik at filmer med god kvinnerepresentasjon ikke blir like godt mottatt som filmer som mangler dette? Men hvordan skal vi gå frem for å finne ut hvorfor?

Dette kan vi gjøre ved å gjennomføre flere undersøkelser, brukerundersøkelser og spørreskjema. Det er mulig kinoer har tilgang på informasjon om kjønnsfordeling på billettsalgene sine, og hvis ikke er det sikkert gjort undersøkelser på dette for noen filmer. Og vi kan trekke tråder til teori og fagstoff om dette. Både filmteori og psykologi kan være verdifulle kilder her. Dette er noe som kunne vært veldig interessant å forske mer på.

Konklusjon:

Problemstillingen jeg presenterte på starten var som følger: Stemmer det at kjønnen som blir best representert i filmer har betydning for mottakelsen av disse filmene? Og svaret er JA. Selv om jeg kun har tatt utgangspunkt i 6 filmer er dette en god indikator å ta utgangspunkt i. Basert på forskning og statistikk er tallene for kvinnerepresentasjon skremmende lav, og når det da først kommer filmer som er et motsvar på dette og de møtes med middels anmeldelser og dårlige vurderinger er det ingen hjelp på veien for å forbedre dette. Vi får håpe på og bidra til endring.

Referanseliste:

Booksmart (2019) Regissert av Olivia Wilde [Netflix] California, USA: Annapurna Pictures, Gloria Sanchez Productions

Ghostbusters (1984) Regissert av Ivan Reitman [Blackboard] California, USA: Columbia Pictures, Delphi Films, Black Rhino Productions

Ghostbusters (2016) Regissert av Paul Feig [Netflix] Boston, USA: Columbia Pictures, LStar Capital, Village Roadshow Productions

Ocean's Eleven (2001) Regissert av Steven Soderbergh [HBO Max] Nevada USA: Warner Bros, Village Roadshow Productions, NPV Entertainment

Ocean's Eight (2018) Regissert av Gary Ross [HBO Max] New York, USA: Warner Bros, Village Roadshow Productions, Rahway Road Productions

Superbad (2007) Regissert av Greg Mottola [SF Anytime] California, USA: Columbia Pictures, Apatow Productions

Manohla Dargis. 2016. "Our Ghostbusters Review: Girls Rule. Women are funny. Get over it." *The New York Times*, 10. juli 2016. Hentet 11.05.2022.

<https://www.nytimes.com/2016/07/15/movies/ghostbusters-review-melissa-mccarthy-kristen-wiig.html>

Janet Maslin. 1984. "Film: 'Ghostbusters,' with Murray and Aykroyd" *The New York Times*, 8. juni 1984. Hentet 11.05.2022 <https://www.nytimes.com/1984/06/08/movies/film-ghostbusters-with-murray-and-aykroyd.html>

<https://www.nytimes.com/1984/06/08/movies/film-ghostbusters-with-murray-and-aykroyd.html>

Manohla Dargis. 2018. "Review: 'Ocean's 8' Women Walk Away with a Male Franchise. Sort of." *The New York Times*, 5. juni 2018. Hentet 07.05.2022.

<https://www.nytimes.com/1984/06/08/movies/film-ghostbusters-with-murray-and-aykroyd.html>

Elvis Mitchell. 2001. "Film review; For the new rat pack, it's a ring-a-ding thing" *The New York Times*, 7. Desember 2001. Hentet 10.05.2022

<https://www.nytimes.com/2001/12/07/movies/film-review-for-the-new-rat-pack-it-s-a-ring-a-ding-thing.html>

A.O. Scott. 2019. "Review: 'Booksmart' Crashes the Party and Aces the Test" *The New York Times*, 22. Mai 2022. Hentet 07.05.2022

<https://www.nytimes.com/2019/05/22/movies/booksmart-review.html> hentet 07.05.2022

Manohla Dargis, 2007. "For Three Virgins, the Path to Sunrise is Paved with Excess" *The New York Times*, 17. August 2007. Hentet 07.05.2022

<https://www.nytimes.com/2007/08/17/movies/17supe.html> hentet 07.05.2022

Justin Chang. 2016. "Nostalgia haunts the brilliant women who possess the new 'Ghostbusters'" *Los Angeles Times*, 12. Juli 2016. Hentet 11.05.2022

<https://www.latimes.com/entertainment/movies/la-et-mn-ghostbusters-review-20160707-snap-story.html>

Justin Chang. 2019. "Review: Olivia Wilde's 'Booksmart' is wickedly smart – and more than meets the eye" *Los Angeles Times*, 23. Mai 2019. Hentet 12.05.2022

<https://www.latimes.com/entertainment/movies/la-et-mn-booksmart-review-20190523-story.html>

Justin Chang. 2018. "Review: Sandra Bullock and Cate Blanchett pull off an enjoyable, low-fizz heist in 'Ocean's 8'" *Los Angeles Times*, 5. Juni 2018. Hentet 11.05.2022

<https://www.latimes.com/entertainment/movies/la-et-mn-oceans-8-review-20180605-story.html>

Kenneth Turan. 2001. "A Criminally Stylish Return to Cool" *Los Angeles Times*, 7. Desember 2001. Hentet 11.05.2022 [https://www.latimes.com/archives/la-xpm-2001-dec-07-et-turan7-](https://www.latimes.com/archives/la-xpm-2001-dec-07-et-turan7-story.html)

[story.html](https://www.latimes.com/archives/la-xpm-2001-dec-07-et-turan7-story.html)

Van Novack. 2007. "Reel Review: 'Superbad's' comedy reveals life message" *Los Angeles Times*, 30. August 2007. Hentet 12.05.2022 <https://www.latimes.com/socal/daily-pilot/news/tn-dpt-xpm-2007-08-30-hbi-reel30-story.html>

Gjelsvik, Anne. 2002. *Mørkets Øyne*. 2. opplag. Oslo: Universitetsforlaget

Gjelsvik, Anne. 2007. *Vondt og Vakkert*. Norge: Høyskoleforlaget

Kevin B. Lee. 2014. "The Gender Gap in Screen Time" *The New York Times*, 27. Februar 2014. Hentet 16.05.2022 <https://www.nytimes.com/2014/03/02/movies/awardsseason/cinematics-extracts-statistical-data-from-movies.html?smid=tw-share&r=1>

Catherine Shoard. 2018. «Ocean's 8 stars blame dominance of male critics for film's mixed reviews" *The Guardian*, 15. Juni 2018. Hentet 15.05.2022 <https://www.theguardian.com/film/2018/jun/15/oceans-8-dominance-men-film-reviews>

Sarkeesian, Anita. 2009. "The Bechdel Test for Women in Movies". Hentet 15.05.2022 <https://feministfrequency.com/video/the-bechdel-test-for-women-in-movies/>

Pasquine, Frank. 2013. «Gender Inequality in Films" *New York Film Academy Blog*, 13. November 2013. Hentet 15.05.2022 <https://www.nyfa.edu/film-school-blog/gender-inequality-in-film/>

IMDbPro. 2022. "Box Office Mojo" Hentet 07.05.2022 https://www.boxofficemojo.com/date/?ref=bo_nb_yld_tab

Bechdel Test. Årstall ikke oppgitt/oppdateres jevnlig. «*Bechdel Test Movie List*». Hentet 28.04.2022 <https://bechdeltest.com/>

Filmweb. Årstall ikke oppgitt/oppdateres jevnlig. «*Kinotoppen*». Hentet 07.05.2022
<https://www.filmweb.no/kinotoppen/>

Choueiti, Marc, Smith, Dr. Stacy L., Pieper, Dr. Katherine og Case, Ariana. 2018. “*Critic’s Choice 2: Gender and Race/Ethnicity of Film Reviewers Across Top 300 Films from 2015-2017.*” Hentet fra <https://assets.uscannenberg.org/docs/critics-choice-2.pdf>

Fandango. Årstall ikke oppgitt/oppdateres jevnlig. «*Rotten Tomatoes*». Hentet 09.05.2022
<https://www.rottentomatoes.com/>

IMDb.com, Inc. 1990-2022. «*IMDb*». Hentet 09.05.2022 <https://www.imdb.com/>

Letterboxd Limited Corporations. Årstall ikke oppgitt/oppdateres jevnlig. «*Letterboxd*». Hentet 09.05.2022 <https://letterboxd.com/>

USC Annenberg. 2021. «*Annenberg Inclusion Initiative*». Hentet 15.05.2022
<https://annenberg.usc.edu/research/aii>

The Geena Davis Institute. 2022. “*Geena Davis Institute on Gender in Media*”. Hentet 16.05.2022 <https://seejane.org/about-us/>

Geena Davis Institute on Gender in Media og J. Walter Thompson London. 2017. “*New study shows a woman will turn off a film or TV show if too stereotyped or lacking female characters*”. Hentet fra <https://seejane.org/wp-content/uploads/new-study-shows-women-will-turn-off-a-film-or-tv-show-if-too-stereotyped-or-lacking-female-characters.pdf>

J. Walter Thompson Company. 2016. “*Female characters in film and TV motivate women to be more ambitious, more successful, and have even given them the courage to break out of abusive relationships*”. Hentet fra <https://seejane.org/wp-content/uploads/female-characters->

[in-film-and-tv-motivate-women-to-be-more-ambitious-more-successful-and-have-even-given-them-the-courage-to-break-out-of-abusive-relationships.pdf](#)

